

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΑ 14 ΙΟΥΝΙΟΥ 2021
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ**

**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ ΣΥΜΒΟΛΗ**

A1. Στο συγκεκριμένο απόσπασμα του κειμένου αναφέρονται οι προβληματισμοί δύο τελειόφοιτων σχετικά με το επαγγελματικό μέλλον των νέων. Ειδικότερα, επισημαίνεται η αναγκαιότητα του επαγγελματικού προσανατολισμού, καθώς η απουσία του οδηγεί σε λανθασμένες επιλογές κορεσμένων επαγγελμάτων με άμεσο επακόλουθο τη διόγκωση της ανεργίας. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με τις δυσλειτουργίες της αγοράς εργασίας και τις περιορισμένες προοπτικές εξέλιξης, απογοητεύει τους νέους, οι οποίοι είτε εγκαταλείπουν τα όνειρά τους είτε αναζητούν τη λύση σε χώρες του εξωτερικού.

(Μονάδες 15)

- B1.** α. Σωστό
β. Σωστό
γ. Λάθος
δ. Σωστό
ε. Λάθος

(Μονάδες 10)

B2.α. Ενδεικτικά:

Κυριολεκτικός τίτλος: Οι σκέψεις και οι προβληματισμοί των νέων για το επαγγελματικό τους μέλλον

Μεταφορικός τίτλος: «Οδύσσεια» για τους νέους ο επαγγελματικός στίβος!

B2.β. Η αρθρογράφος στο κείμενό της αξιοποιεί ποσοτικά στοιχεία από έρευνα («Το 47% δήλωσε ότι», «Το 39% δήλωσε») προκειμένου να ενισχύσει την αξιοπιστία και την εγκυρότητα των επιχειρημάτων της αναφορικά με τις εξελίξεις που θα επιφέρει η τεχνολογική ανάπτυξη στο μέλλον. Μάλιστα, τα ποσοστά των αρνητικών και θετικών απόψεων αντίστοιχα από τους ειδικούς αποδεικνύουν ότι δεν μπορεί να υπάρξουν ασφαλείς προβλέψεις. Στο επόμενο κείμενο οι μαρτυρίες των τελειόφοιτων σχετικά με την επαγγελματική αποκατάσταση στην Ελλάδα καθιστά το κείμενο πιο πειστικό λόγω του βιωματικού χαρακτήρα. Η αυτούσια παράθεση των λόγων από τους μαθητές προσδίδει στο ύφος του κειμένου ζωντάνια, αμεσότητα και παραστατικότητα.

(Μονάδες 15)

B3. Ενδεικτικές γλωσσικές επιλογές:

- α' πληθυντικό ρηματικό πρόσωπο («να φανταστούμε το μέλλον»): ο πομπός εντάσσει τον εαυτό του σε ένα ευρύτερο σύνολο και επικοινωνεί με τον δέκτη, αποπνέει συλλογικότητα/ καθολικότητα και αίσθημα συλλογικής ευθύνης για ένα καλύτερο μέλλον.
- μεταφορική χρήση του λόγου (π.χ. «ανάσα της προσμονής»): διεγείρει το συναίσθημα του αναγνώστη και ενισχύει την αισιόδοξη οπτική για το μέλλον.

- ρητορικό ερώτημα («Άλλωστε, τι άλλο μπορούμε να κάνουμε;»): συμβάλλει στον προβληματισμό και τη συναισθηματική φόρτιση του δέκτη, αποτελεί προτροπή προς τον αναγνώστη να οραματιστεί και να δραστηριοποιηθεί για ένα πιο αισιόδοξο μέλλον.

(Μονάδες 15)

Γ1. Ενδεικτική απάντηση:

Στο ποίημα του Νίκου Γκάτσου «Στον Σείριο» παρουσιάζονται τα παιδιά από τον Σείριο, τα οποία ζουν ξέγνοιαστα και ανέμελα σε έναν ουτοπικό και ιδανικό κόσμο χωρίς προβλήματα. Αντιλαμβάνονται, όμως, ότι υπάρχει και ένας άλλος κόσμος, στη Γη, στον οποίο κυριαρχούν οι παθογένειες και τα δεινά, όπως τονίζεται με τη μεταφορά «του σύμπαντος αρρώστια και πληγή». Βέβαια, η περιγραφή της ζωής σε αυτόν τον κόσμο («εκεί τραγούδια λένε...με συνθήματα τους τοίχους») αποδεικνύει ότι οι άνθρωποι συνεχίζουν να έχουν ελπίδα και προσδοκία πως η κατάσταση μπορεί να βελτιωθεί. Έτσι, τα παιδιά από τον Σείριο αντιλαμβάνονται τη σκληρή πραγματικότητα και συνειδητοποιούν ότι ο κόσμος δεν είναι ιδανικός, με αποτέλεσμα να αισθάνονται συμπόνια για τους ανθρώπους στη Γη, όπως φαίνεται από την αντίθεση «ποτέ δε βάλαν έγνοια στην καρδιά – και βάλαν...μιαν έγνοια στη μικρούλα τους καρδιά».

β' ερώτημα:

- Αν ζούσα όπως τα παιδιά στον Σείριο, θα αισθανόμουν ικανοποίηση και ανακούφιση διότι θα ήταν ένας κόσμος απαλλαγμένος από όλα τα προβλήματα και τις δυσκολίες της ζωής. Δεν θα υπήρχαν πόλεμοι, αρρώστιες, αντιξοότητες. Επομένως, θα απολάμβανα τις χαρές της ζωής και θα ένιωθα διαρκώς ευτυχισμένος.
- Η ζωή στον Σείριο, όπως φαίνεται από το ποίημα, είναι ιδανική και χωρίς προβλήματα. Ωστόσο, δεν θα ήθελα να ζω όπως τα παιδιά στον Σείριο, καθώς οι δυσκολίες και οι αντιξοότητες του πραγματικού κόσμου κάνουν τον άνθρωπο να εκτιμά την κάθε στιγμή και να χαίρεται ουσιαστικά. Επίσης, οι αρνητικές καταστάσεις αποτελούν κίνητρο ώστε οι άνθρωποι να δραστηριοποιούνται και να προσπαθούν διαρκώς να βελτιώσουν τον κόσμο.

(Μονάδες 15)

Δ1. Επικοινωνιακό πλαίσιο – άρθρο: τίτλος, αφόρμηση (θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν τα Κείμενα 1 και 2 π.χ. την έρευνα του κειμένου 1)

Ζητούμενο 1: εφόδια που χρειάζονται για να αντιμετωπίσει ο νέος τα προβλήματα της σημερινής εποχής

Ζητούμενο 2: δράσεις ώστε να βελτιώσει ο νέος τον κόσμο

Πρόλογος: αφόρμηση, αναφορά στην ευθύνη των νέων να αγωνιστούν ώστε να φτιάξουν έναν κόσμο καλύτερο, αντάξιο των προσδοκιών τους, προϋδεασμός ζητουμένων.

Z1: Ηθικές και πνευματικές αξίες που χρειάζεται να διαθέτουν οι νέοι:

- Σεβασμός ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αποδοχή του διαφορετικού, ανεκτικότητα, ισότητα
 - Αλληλεγγύη, φιλαλληλία, αδελφосύνη, ανθρωπιά
 - Κριτική σκέψη, ισχυρή βούληση, γόνιμη αμφισβήτηση
 - Εξοικείωση με τις νέες τεχνολογίες με στόχο τη σωστή αξιοποίησή τους, ψηφιακές δεξιότητες
- κ.α.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ ΣΥΜΒΟΛΗ

Z2: Δράσεις:

- Συμμετοχή στα κοινά, π.χ. κινητοποίηση για τη διεκδίκηση των δικαιωμάτων του και τη διασφάλιση της Δημοκρατίας
- Εθελοντισμός / φιλανθρωπικές δράσεις π.χ. συμμετοχή σε οργανώσεις εθελοντών για δωρεάν διανομή φαγητού, ιατροφαρμακευτική φροντίδα, ψυχολογική υποστήριξη κ.α.
- Προστασία περιβάλλοντος: συμμετοχή σε δράσεις όπως αναδασώσεις, δενδροφυτεύσεις, καθαρισμός ακτών, εθελοντική προσφορά για προστασία δασών από τις πυρκαγιές/ ενίσχυση περιβαλλοντικής εκπαίδευσης κ.α.
- Συμμετοχή σε ενημερωτικές εκστρατείες για τα κοινά προβλήματα, π.χ. κάπνισμα, ναρκωτικά, προβλήματα υγείας, κίνδυνοι διαδικτύου κλπ.

Επίλογος: ανακεφαλαίωση, προτροπή για κινητοποίηση/ ευχή για ένα καλύτερο αύριο

(οι ιδέες είναι ενδεικτικές)

Επιμέλεια απαντήσεων: Νίκος Κομιανός

Έρη Κωνσταντινίδη

Ευαγγελία Λαγού

Σπύρος Σπηλιωτόπουλος